

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**
Wersja arkusza: **X**

Z.05-X-15.05
Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2015
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

80-letnia podopieczna przewróciła się w przedpokoju. Po upadku zgłosiła silny ból w okolicy prawego biodra i niemożność poruszania kończyną. Objawy te mogą wskazywać na

- A. zwichnięcie stawu skokowego.
- B. złamanie szyjki kości udowej.
- C. złamanie kości piszczelowej.
- D. zwichnięcie kolana.

Zadanie 2.

U osoby chorującej na cukrzycę wystąpił spadek napięcia mięśni, suchość skóry, zwężenie źrenic, zapach acetonu w oddechu. Objawy te wskazują na śpiączkę kwasową (ketonową), która może wystąpić na skutek

- A. spożycia zbyt ubogiego posiłku.
- B. podania zbyt dużej dawki insuliny.
- C. podania zbyt małej dawki insuliny.
- D. wykonania nadmiernego nieoczekiwanego wysiłku fizycznego.

Zadanie 3.

Podopieczna z założonym do pęcherza moczowego na stałe cewnikiem Foleya, zgłasza bóle w podbrzuszu. Opiekunka zaobserwowała u niej również gorączkę oraz zmętnienie moczu w worku zbiorczym. Przyczyną obserwowanych objawów jest najprawdopodobniej

- A. nieprawidłowa dieta.
- B. kamica moczowodowa.
- C. infekcja układu moczowego.
- D. nieprawidłowy bilans płynów.

Zadanie 4.

83-letnia podopieczna była unieruchomiona w łóżku przez 3 tygodnie z powodu złamania kości udowej. Podczas pionizacji pojawił się obrzęk, zaczerwienienie, ocieplenie i ból w podudziu unieruchomionej kończyny dolnej. Co jest najbardziej prawdopodobną przyczyną tego stanu?

- A. Zwrodnienie stawu kolanowego.
- B. Zakrzepica żył głębokich.
- C. Hipotonia ortostatyczna.
- D. Rwa kulszowa.

Zadanie 5.

O nadciśnieniu tętniczym mówi się, gdy wartości ciśnienia skurczowego i rozkurczowego są wyższe lub równe

- A. 110 / 85 mmHg.
- B. 120 / 90 mmHg.
- C. 130 / 95 mmHg.
- D. 140 / 90 mmHg.

Zadanie 6.

Jednym z pierwszych objawów hiperglikemii jest

- A. wzmożone pragnienie.
- B. wzmożona potliwość.
- C. drętwienie rąk.
- D. wilczy głód.

Zadanie 7.

Podopieczny cierpi na zaparcia. Został przebadany i nie znaleziono w jelitach organicznej przyczyny zaparcia. W tej sytuacji w diecie podopiecznego należy uwzględnić:

- A. gotowane mięso, białe pieczywo.
- B. białe pieczywo, dużo płynów.
- C. ciemny chleb, smażone mięso.
- D. warzywa, ciemne pieczywo.

Zadanie 8.

W okresie remisji stwardnienia rozsianego podopieczny powinien

- A. unikać wysiłku fizycznego.
- B. zwiększyć wysiłek fizyczny.
- C. wykonywać intensywne ćwiczenia.
- D. wykonywać czynności mimo ograniczeń.

Zadanie 9.

Podopieczna w starszym wieku choruje na zapalenie płuc. Od kilku dni leży w łóżku, ma wysoką gorączkę i jest osłabiona. W tej sytuacji opiekun powinien stosować

- A. profilaktykę przeciwzakrzepową i gimnastykę oddechową.
- B. dietę bogatobiałkową i gimnastykę oddechową.
- C. tlenoterapię i gimnastykę korekcyjną.
- D. tlenoterapię i dietę bogatobiałkową.

Zadanie 10.

Które działania powinna uwzględnić opiekunka środowiskowa w planie pomocy, w celu utrzymania sprawności 68-letniego podopiecznego?

- A. Zwiększenie aktywności fizycznej, właściwe odżywianie, czynny udział w życiu społecznym.
- B. Eliminację nałogów, przejście na emeryturę, zmniejszenie aktywności werbalnej.
- C. Ograniczenie aktywności fizycznej, właściwe odżywianie.
- D. Ograniczenie kontaktów społecznych, odpoczynek.

Zadanie 11.

Wskaż właściwą kolejność czynności podczas zakładania koszuli nocnej podopiecznej z niedowładem połowicznym lewostronnym.

- A. Przez głowę, oba rękawy jednocześnie, wyprostowanie pod plecami i pośladkami.
- B. Przez głowę, rękaw prawy, rękaw lewy, wyprostowanie pod plecami i pośladkami.
- C. Od rękawa lewego, przez głowę, rękaw prawy, wyprostowanie pod plecami i pośladkami.
- D. Od rękawa prawego, przez głowę, rękaw lewy, wyprostowanie pod plecami i pośladkami.

Zadanie 12.

Opiekunka przygotowuje podopiecznego leżącego do spożycia posiłku. Która pozycja będzie dla podopiecznego najwłaściwsza?

- A. Na plecach, z lekko uniesioną głową.
- B. Boczna z jaśkiem pod głową.
- C. Trendelenburga.
- D. Wysoka.

Zadanie 13.

Najważniejszym celem w opiece nad osobami w wieku podeszłym jest

- A. stopniowe ograniczanie ich aktywności.
- B. niwelowanie dolegliwości somatycznych.
- C. wdrażanie do samoopieki i samopielęgnacji.
- D. ciągła pomoc w czynnościach pielęgnacyjnych.

Zadanie 14.

Bezwzględnej opieki psychiatrycznej wymaga podopieczny w przypadku wystąpienia

- A. zaburzeń pamięci.
- B. myśli samobójczych.
- C. zaburzeń orientacji w terenie.
- D. obniżonego nastroju emocjonalnego.

Zadanie 15.

Najbardziej prawdopodobną przyczyną wystąpienia u podopiecznego w wieku podeszłym upośledzeń pamięci i uwagi, zaburzeń orientacji w miejscu i czasie, zmiany zachowania czy problemów ze snem jest pojawienie się u niego

- A. depresji.
- B. schizofrenii.
- C. zespołu otępiennego.
- D. zaburzeń osobowości.

Zadanie 16.

Podopieczna powtarza nieustannie opinię, że jest szpiegowana przez mafię. Nie koryguje tych wypowiedzi pomimo sugestii opiekunki zaprzeczającej takiemu stanowi rzeczy. Zachowanie to wskazuje na występowanie u podopiecznej

- A. halucynacji psychicznych.
- B. omamów imperatywnych.
- C. urojeń prześladowczych.
- D. urojeń nihilistycznych.

Zadanie 17.

Udzielając pomocy podopiecznemu, u którego przed chwilą doszło do oparzenia gorącą wodą przedramienia kończyny górnej prawej, w pierwszej kolejności należy

- A. założyć jałowy opatrunek na oparzone miejsce.
- B. schłodzić miejsce oparzenia zimną wodą.
- C. zdezynfekować oparzenie spirytusem.
- D. posmarować oparzenie masłem.

Zadanie 18.

Będąc świadkiem napadu drgawek toniczno-klonicznych w przebiegu padaczki u podopiecznego, należy

- A. przytrzymać osobę chorą za kończyny do czasu przyjazdu pogotowia.
- B. nie dotykać podopiecznego do czasu przyjazdu pogotowia.
- C. chronić głowę podopiecznego przed urazami.
- D. zabezpieczyć język przed przegryzieniem.

Zadanie 19.

W przypadku podejrzenia udaru słonecznego u podopiecznego przytomnego w pierwszej kolejności należy

- A. podjąć natychmiastową interwencję farmakologiczną podając podopiecznemu leki przeciwgorączkowe i płyn do picia.
- B. ułożyć podopiecznego w cieniu w pozycji półwysokiej i schładzać głowę.
- C. zanurzyć ciało podopiecznego w lodowatej kąpeli i podać ciepły płyn.
- D. umieścić podopiecznego w cieniu i ułożyć w pozycji bezpiecznej.

Zadanie 20.

Podczas konsultacji lekarskiej u podopiecznego lekarz stwierdził zapalenie płuc z dużą ilością zalegającej wydzieliny w drzewie oskrzelowym. Zalecił doustne antybiotyki i leki wykrztuśne. W takim przypadku priorytetowym działaniem opiekunki środowiskowej w opiece nad podopiecznym będzie

- A. utrzymanie wysokiej temperatury powietrza w pokoju, w którym przebywa chory.
- B. nacieranie i oklepywanie pleców podopiecznego.
- C. postawienie podopiecznemu baniek lekarskich.
- D. zwiększenie ilości spożywanych posiłków.

Zadanie 21.

Do umycia skóry wokół stomii należy użyć

- A. wody utlenionej.
- B. roztworu szaławii.
- C. roztworu altacetu.
- D. ciepłej wody z mydłem.

Zadanie 22.

U podopiecznego leżącego na plecach na odleżyny szczególnie narażone są: okolice kości

- A. krzyżowej, barki, kolana.
- B. krzyżowej, pięty, łopatki.
- C. ramiennych, pięty, kolana.
- D. ramiennych, barki, łopatki.

Zadanie 23.

W ramach profilaktyki niewydolności żylnych kończyn dolnych, podkolanówki lub pończochy uciskowe zakłada się

- A. codziennie rano przed wstaniem z łóżka.
- B. wieczorem przed położeniem się do łóżka.
- C. codziennie rano, po 2 godzinach od wstania z łóżka.
- D. wieczorem na 2 godziny przed położeniem się do łóżka.

Zadanie 24.

W ramach profilaktyki powikłań ze strony układu oddechowego u podopiecznego leżącego opiekunka powinna

- A. często wykonywać toaletę całego ciała.
- B. dokładnie okrywać chorego, aby się nie przeziębził.
- C. prowadzić czynną i bierną gimnastykę oddechową.
- D. zadbać o wysoką temperaturę w pomieszczeniu, w którym przebywa.

Zadanie 25.

Podczas wykonywania okładu ciepłego (rozgrzewającego) opiekun warstwę wilgotną powinien zmoczyć w ciepłej wodzie i skropić

- A. 2% spirytusem salicylowym.
- B. 70% spirytusem etylowym.
- C. 0,9% chlorkiem sodu.
- D. 3% kwasem bornym.

Zadanie 26.

Pani Janina od wielu lat choruje na cukrzycę. Tydzień temu lekarz zlecił zamiast leków doustnych insulinę. W jakiej kolejności należy wykonać czynności związane z przyjmowaniem przez podopieczną insuliny?

- A. Pomiar glukozy we krwi, wstrzyknięcie insuliny, spożycie posiłku.
- B. Wstrzyknięcie insuliny, pomiar glukozy we krwi, spożycie posiłku.
- C. Spożycie posiłku, pomiar glukozy we krwi, wstrzyknięcie insuliny.
- D. Spożycie posiłku, wstrzyknięcie insuliny, pomiar glukozy we krwi.

Zadanie 27.

Podopieczna jest osobą leżącą po przebyłym udarze mózgu i cierpi na afazję. Ma trudności w spożywaniu posiłków, nie kontroluje oddawania moczu i stolca. Mieszka z mężem. Które świadczenie finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia jest optymalne dla tej osoby?

- A. Pielęgniarska opieka długoterminowa.
- B. Pobyt w domu pomocy społecznej.
- C. Stała opieka w poradni żywienia.
- D. Opieka hospicjum domowego.

Zadanie 28.

Do stabilizacji chodu u podopiecznego z zaburzeniami równowagi służy

- A. rotor.
- B. balkonik.
- C. pionizator.
- D. stabilizator.

Zadanie 29.

85-letni niedosłyszący podopieczny otrzymał aparat słuchowy zauszny na prawe ucho. Do podopiecznego należy mówić nieco wolniej oraz

- A. bardzo głośno, wyraźnie, stojąc na wprost podopiecznego.
- B. bardzo głośno, stojąc po stronie ucha bez aparatu.
- C. średnio głośno, wyraźnie, stojąc na wprost osoby.
- D. cicho, stojąc po stronie założonego aparatu.

Zadanie 30.

Podopieczny z wylonioną stomią jelitową powinien spożywać posiłki

- A. wysokokaloryczne i pikantne.
- B. z ograniczeniem mięsa i płynów.
- C. według dotychczasowych przyzwyczajeń.
- D. z ograniczeniem potraw tłustych i słodkich.

Zadanie 31.

W przewlekłych dolegliwościach kamicy żółciowej podopieczna powinna pozostać na diecie

- A. ścisłej.
- B. płynnej.
- C. papkowatej.
- D. lekkostrawnej.

Zadanie 32.

Podopieczny z rozpoznaną chorobą niedokrwinną serca i nadciśnieniem tętniczym nie przestrzega zaleconej diety i jest otyły. Powinien być na diecie z ograniczeniem tłuszczów oraz

- A. niskoenergetycznej z ograniczeniem chlorku sodu.
- B. bogatoenergetycznej z ograniczeniem chlorku sodu.
- C. niskoenergetycznej z ograniczeniem cukrów złożonych.
- D. bogatoenergetycznej z ograniczeniem cukrów złożonych.

Zadanie 33.

U podopiecznego stwierdzono znacznie przekroczoną normę poziomu cholesterolu we krwi. Lekarz zalecił przyjmowanie leków oraz dietę ubogocholesterolową. Które z wymienionych produktów należy ograniczyć w diecie podopiecznego?

- A. Mięso drobiowe i ryby słodkowodne.
- B. Mięso wołowe i ryby morskie.
- C. Mięso wieprzowe i podroby.
- D. Mięso drobiowe i dziczyznę.

Zadanie 34.

W żywieniu chorych z rozpoznaną chorobą wrzodową dwunastnicy należy ograniczyć

- A. pieczywo razowe.
- B. gotowane mięso.
- C. chudy twaróg.
- D. chude ryby.

Zadanie 35.

Na jakiej podstawie osoba z niepełnosprawnością może ubiegać się o dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych?

- A. Zaświadczenia, że jest niewidoma lub niedowidząca.
- B. Tylko na podstawie skierowania lekarskiego.
- C. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
- D. Orzeczenia o zasiłku rehabilitacyjnym.

Zadanie 36.

W celu dofinansowania do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym dla podopiecznej z niepełnosprawnością, opiekun wniosek powinien złożyć do

- A. gminnego ośrodka pomocy społecznej.
- B. powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- C. urzędu wojewódzkiego.
- D. urzędu miasta i gminy.

Zadanie 37.

Do której instytucji powinna zwrócić się osoba ubiegająca się o umieszczenie w domu pomocy społecznej?

- A. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- B. Ośrodka pomocy społecznej.
- C. Centrum pomocy rodzinie.
- D. Domu pomocy społecznej.

Zadanie 38.

Osobie w pierwszym okresie przystosowania do niepełnosprawności przede wszystkim należy udzielić wsparcia

- A. emocjonalnego.
- B. rozwojowego.
- C. materialnego.
- D. rzeczowego.

Zadanie 39.

Podopieczny w trudnej sytuacji materialnej po pomoc socjalną powinien zwrócić się do

- A. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- B. Państwowego Zakładu Ubezpieczeń.
- C. miejskiego ośrodka pomocy społecznej.
- D. powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Zadanie 40.

Podopieczna cierpi na depresję. W karcie wypisowej z oddziału psychiatrycznego zalecono trening umiejętności społecznych. Do którego rodzaju terapii zajęciowej należy ta metoda usprawniania?

- A. Choreoterapii.
- B. Socjoterapii.
- C. Arteterapii.
- D. Ergoterapii.